

การประยุกต์หลักศรัทธาเพื่อ การพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ The Application of Saddhā to Astrologers' Forecast

จินดามาศ ทินกร¹, บรรจบ บรรณรุจิ และ ชันทอง วัฒนประดิษฐ์

Jindamard Thinakorn, Banjob Bannaruji and

Khantong Wattanapradit

สาขาวิชาสันติศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Peace Studies Program, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Wang-noi, PhraNakorn Si Ayutthaya 13170, Thailand.

¹Corresponding Author.E-mail: jindamard1234@gmail.com



บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาหลักศรัทธา 4 ในคัมภีร์พระพุทธศาสนา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ 3) การประยุกต์หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ การดำเนินการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยคุณภาพเชิงภาพ (Qualitative Research) แบบภาคสนาม โดยการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูป/คน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ศรัทธา 4 ในพระพุทธศาสนา คือ ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุและผล เป็นศรัทธาที่ประกอบด้วยปัญญา โดยมีความเชื่อในกฎแห่งกรรม และผลของกรรม มนุษย์และสัตว์โลกย่อมมีกรรมเป็นของตน และปัญญาการตรัสรู้เองโดยชอบของพระพุทธเจ้า

2) การพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ คือ การทำนาย คาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยลักษณะของการพยากรณ์จะมุ่งการพยากรณ์ชาตาบุคคล ชาตาบ้านเมือง การคลัง และการให้ฤกษ์ เป็นต้น ทั้งนี้รูปแบบวิธี การพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ไทยมี 2 ประเภท คือ การพยากรณ์ด้วยการอุปมา และการอนุมาน การทำนายต้องยึดหลักจรรยาบรรณ นักโหราศาสตร์ มีวิธีการพูดที่ให้อำลาง นำหลักศรัทธา 4 มาเป็นเครื่องมือชี้แนะการแก้ปัญหาด้วยปัญญา

3) การประยุกต์หลักศรัทธาเพื่อการการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ ด้วยการนำหลักศรัทธาในเรื่องของกรรมหรือการกระทำเป็นเครื่องมืออธิบายเส้นทางชีวิตตามหลักโหราศาสตร์ สำหรับการพยากรณ์ในช่วงที่มีปัญหาชีวิต ด้วยการชี้แนวทางการทำกรรมดีเพื่อเสริมดวงชะตาชีวิต ปรับมุมมองทัศนคติการแก้ปัญหาด้วยปัญญา และสำหรับการพยากรณ์ในช่วงชีวิตที่ดี ด้วยการเตือนสติให้ไม่ประมาท หมั่นทำกรรมดีเพื่อเสริมชะตาชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ทำกรรมดีเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาและอุปสรรคที่จะมาถึงตามดวงชะตาชีวิต

คำสำคัญ: การประยุกต์; หลักศรัทธา; การพยากรณ์; นักโหราศาสตร์

Abstract

This article, in the form of a qualitative-field research is of 3 objectives: 1) to study Saddhā in Buddhist Scripture, 2) to study the way of astrologers' forecast, and 3) to apply Saddhā to astrologers' forecast; the research is done by documentary study and an in-depth interview 9 interviewees of monks and lay ones as the key informants,

The research found the followings:

1) The 4 conceptual ideas of Saddhā in Buddhism is the belief comprising of causes and effects, wisdom in believing the law and the outcome of Kamma; humans and animal beings certainly have their own Kamma, and the wisdom of the Buddha's Enlightenment.

2) The forecast of astrologers is the fortune telling, expecting things to happen in the future in that the characteristics of the forecast aim to tell destinies of persons, the country, finance and giving auspicious time, etc.; the style and means of Thai astrologers' forecast is of 2 types of forecast: metaphor and deduction; the forecast must be held on to the ethics. Astrologers have got the way to speak for encouragement by means of Saddhā to guide for problem resolution with wisdom.

3) In applying Saddhā to astrologers' forecast, it is applied by the belief in Kamma or actions as the tool to explain life destiny according to the principle of astrology; for the forecast during the difficulty in life, it is done by the guidelines of performing the good actions to enhance life destiny, adjusting views in problem solving with wisdom, and for the forecast during nice life, it is done by warning for having mindfulness not to be careless but often perform good actions for better life, for performing good actions to release the coming problems and barriers into life destiny.

Keywords: Application; Saddhā; Forecast; Astrologers

บทนำ

โหราศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ผูกพันกับชีวิตมนุษย์มาเนิ่นนาน แหล่งดั้งเดิมความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์ของโลก คือ ดินแดนบาบิโลเนีย บริเวณลุ่มน้ำไทกริสและยูเฟรติส ซึ่งปัจจุบันคือประเทศอิรัก และยังมีจารึกโบราณต่างๆ เป็นหลักฐานทางโบราณคดีแสดงหลักวิชาดั้งเดิม ต่อมาได้แพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ ทั้งทางซีกโลกตะวันออกและทางซีกโลกตะวันตก สำหรับโหราศาสตร์ไทยได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย ซึ่งอาจรวมถึง ลังกา พม่า รามัญ และจีน การทำนายพยากรณ์ทางโหราศาสตร์มีอิทธิพลและมีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนไทย นับตั้งแต่ระดับดวงเมือง หรือดวงประเทศ จนมาถึงดวงชะตาชีวิตในระดับปัจเจกบุคคล

แม้ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาก็มีเรื่องเล่าที่แสดงให้เห็นบทบาทของนักโหราศาสตร์ เป็นที่ปรากฏให้ทราบมาเนิ่นนาน ที่แลเห็นได้อย่างเด่นชัด คือ บทบาทการพยากรณ์ของพระอัญญาโกณฑัญญะที่ได้ทำนายพระลักษณะของเจ้าชายสิทธัตถะ เมื่อครั้งเจ้าชายสิทธัตถะประสูติได้ 5 วัน พระเจ้าสุทโธทนะพระบิดาได้ให้เชิญพราหมณ์ 8 คนมาทำนายพระลักษณะ พราหมณ์ท่านที่ 8 ได้ถวายคำทำนายว่าเจ้าชายสิทธัตถะจะออกบวชได้เป็นศาสดาเอกของโลก ซึ่งต่อมามีพราหมณ์ท่านนี้คือพระอัญญาโกณฑัญญะ นอกจากนี้ยังมีเรื่องพุทธทำนายที่ปรากฏอยู่ในอรรถกถาพระไตรปิฎก มหาสุบินนิมิตชาดก เอกนิบาตชาดก ขุททกนิกาย เป็นเรื่องเล่าถึงสมัยที่พระพุทธเจ้า ได้ทรงทำนายพระสุบินของพระเจ้าปเสนทิโกศลจำนวน 16 ข้อ ว่าเหตุร้ายนั้นเหล่านั้นจะเกิดแน่นอน หากมิใช่เกิดแก่พระเจ้าปเสนทิโกศลหรือแคว้นแคว้นของพระองค์ แต่เหตุร้ายเหล่านี้จะเกิดแก่สัตว์โลกทั่วไปและเกิดแก่พระพุทธศาสนา เมื่อล่วงเลยพุทธกาลไปแล้ว 2,500 ปี กล่าวอีกนัยหนึ่งวิชาการทำนายหรือโหราศาสตร์ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบอกถึงแนวโน้มเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในระดับของชนชั้นผู้นำทางสังคม

เมื่อมาถึงยุคสังคมปัจจุบัน คำทำนายของโหราศาสตร์ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย จนมีการจัดตั้งสมาคมโหราศาสตร์แห่งประเทศไทย นักโหราศาสตร์เข้ามามีอิทธิพลทางความคิดต่อสังคมไทยซึ่งมีการศึกษาถึงพฤติกรรมการณ์ปฏิบัติตนก่อนและหลังของผู้รับบริการ ผลการศึกษาพบว่าก่อนใช้บริการโหราศาสตร์ไม่มั่นใจในความมั่นคงของกิจการ รู้สึกท้อแท้ ไม่มั่นใจในการประกอบกิจการของตนเอง เมื่อได้รับบริการโหราศาสตร์แล้ว ผู้ประกอบการสามารถลดความเครียด มีกำลังใจในการประกอบกิจการมากขึ้นกว่าเดิม มีความมั่นใจในกิจการของตนว่าจะอยู่ได้ และจากการปรึกษาหารือเพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางจิตใจพบว่า สาเหตุที่ทำให้ผู้รับบริการมาหาหมอดู เพราะมีความคาดหวังว่า หมอดูจะเป็นที่พึ่งทางใจ เป็นที่ปรึกษาและแนะแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในชีวิตประจำวัน เป็นการสร้างความมั่นใจ กำลังใจให้กับผู้ที่มารับบริการที่ต้องการผู้ร่วมตัดสินใจ ในการกระทำต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อระบายความคับข้องใจ ทำให้เกิดความสบายใจมากขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า เมื่อผู้ประกอบการได้รับบริการโหราศาสตร์แล้ว ผู้ประกอบการสามารถลดความเครียด และมีกำลังใจในการประกอบกิจการมากขึ้นกว่าเดิม กล่าวได้ว่านักโหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อผู้ที่ต้องการหาที่พึ่งทางใจ และต้องการหาคำตอบให้กับชีวิต เพื่อได้แนวทางที่จะทำใหชีวิตของตนดีขึ้นโดยอาศัยความเชื่อในผลการทำนายช่วยชี้แนวทางชีวิต

แม้การพยากรณ์ทางโหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อสังคมไทยในวงกว้าง แต่ในขณะเดียวกัน สำหรับสังคมไทยที่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาที่สอนให้เชื่อในศักยภาพความสามารถของมนุษย์ในการหลุดพ้นจากการครอบงำของอำนาจกิเลส ตัณหา และอุปาทาน โดยไม่ต้องพึ่งพิงพลังอำนาจอื่นๆ นอกจากพลังอำนาจของตนเอง หลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับเรื่องของกรรม หรือการกระทำ ซึ่งปรากฏอยู่ในคำสอนเรื่องหลักศรัทธา 4 ซึ่งเป็นคำสั่งสอนให้เชื่อผลของการกระทำที่เรียกว่ากรรม เชื่อในความดีและเชื่อในความชั่วที่เกิดจากผลของการกระทำของตนเอง สอดคล้องกับความคิดเห็นที่ว่ากฎของธรรมชาติคือกฎแห่งกรรม (Kritikavalai Hirunsi : 2011) ทั้งนี้ความไม่เข้าใจ และเข้าใจไม่ถึงหลักของธรรมในพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นที่พึงพอใจ มีส่วนทำให้ผู้คนในสังคม เกิดสภาพปัญหาทั้งกายและใจ ยังมีผู้คนอีกไม่น้อยมีวุ่นวายแต่หลงหมกมุ่นอยู่กับความวิตกกังวล สร้างแต่มโนภาพในความคิด ให้ขัดแย้งสับสนหาทางออกไม่ได้ จนบางเวลาก็ส่งผลเสียให้บังเกิดออกมาทางพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดปัญหาในการการดำเนินชีวิตและใช้ชีวิตร่วมกับสังคม

ทั้งนี้ ชาวพุทธไทยมีความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม แต่ไม่ทราบว่าจะผลของกรรมจะปรากฏขึ้นเมื่อใด นักโหราศาสตร์จึงมีบทบาทในการช่วยให้ชาวพุทธทำความเข้าใจและยอมรับผลการพยากรณ์เพื่อเตรียมใจรับผลจากกรรมนั้นๆ ที่อาจเกิดขึ้น เมื่อพิจารณาถึงคุณค่าของงานด้านโหราศาสตร์ อาจกล่าวได้ว่าหลักศรัทธาเป็นเครื่องมือหนึ่งที่นักโหราศาสตร์สามารถนำมาใช้ในการปรับจูนจิตใจให้สามารถมองเห็นปัญหาและแก้ไขปัญหาด้วยปัญญา ทั้งนี้ หัวใจสำคัญของการเป็นนักโหราศาสตร์ คือ การช่วยเหลือคนที่มีทุกข์ให้ออกจากทุกข์ โดยอาศัยศรัทธาความเชื่อเป็นตัวสะท้อนถึงมูลเหตุของปัญหานั้นและสะท้อนให้เห็นแสงสว่างของทางออกที่ยึดโยงกับเรื่องของหลักกรรมในทางพระพุทธศาสนา เพราะการจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใดบุคคลนั้นจะต้องมีความเชื่อหรือศรัทธาในสิ่งนั้นก่อน ดังนั้นหากนักโหราศาสตร์ได้นำวิถุของการมา ขอคำปรึกษาปัญหาชีวิต ย่อมเป็นช่องทางที่จะชี้แนะความเชื่อเรื่องกรรมในทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า ศรัทธา 4 คือ ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุผล 4 ประการ เป็นแนวทางในการช่วยให้กำลังใจกับผู้ที่ต้องการหาทางออกจากความทุกข์และปัญหาที่เขาเผชิญอยู่ นักโหราศาสตร์นับว่ามีบทบาทสำคัญ นักโหราศาสตร์ที่ดีมีคุณธรรมมีจรรยาบรรณควรต้องเป็นนักฟังที่ดี ฟังเพื่อให้เข้าใจในปัญหา ฟังเพื่อหาทางแก้ไขเยียวยาสภาพทางจิตใจในเบื้องต้น และใช้ความรู้ความสามารถในหลักการทางวิชาโหราศาสตร์ ชี้ช่องให้มองปัญหาด้วยหลักกรรมในทางพระพุทธศาสนา มองไปจุดที่ทำให้เกิดมีปัญหานั้นว่าเป็นเหตุ เพื่อให้ผลที่เกิดจากคำปรึกษาแนะนำที่เหมาะสมกับเวลา เหมาะสมกับเรื่องกรรม ตามสถานะและสอดคล้องกับปัญหาที่กำลังประสบอยู่ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้ฟังบังเกิดความสุขสบายใจ มีความเข้าใจในเหตุและผลของตนเอง และสามารถเข้าใจในเหตุและผลของผู้อื่นได้ด้วย (Pilairat Rujiwanichakul, 2524: 180) อย่างไรก็ตามนักโหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อสังคมมิใช่แต่ในทางบวกเพียงอย่างเดียว หากนักโหราศาสตร์เป็นผู้ไร้คุณธรรมจรรยาบรรณ และไม่เข้าใจแก่นของโหราศาสตร์ย่อมส่งผลต่อสังคมในทางลบต่อผู้มารับคำพยากรณ์ คำทำนายของนักโหราศาสตร์สามารถสร้างทัศนคติที่ดีหรือร้ายต่อโลกได้โดยง่าย ผลของความเชื่อของผู้รับบริการที่มีต่อนักโหราศาสตร์ มีแนวโน้มไปในทางใดก็ย่อมจะชักนำผู้รับคำพยากรณ์ไปในทางนั้น (Sanit Siriwisitkul, 1992: 216) และผลเสียอีกประการหนึ่งคือการพยากรณ์

โดยผู้ที่มีความรู้ไม่เพียงพอ จะสร้างปัญหาความขัดแย้งและผลกระทบต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม (Singto Suriyaarak, 2522: 7)

ทั้งนี้ นักโหราศาสตร์มีบทบาทที่จะช่วยให้สังคมเกิดสันติสุขได้ คือ นักโหราศาสตร์ที่สามารถเปลี่ยนความเชื่อความงมงายมาเป็นการสร้างศรัทธาในเรื่องกรรมและผลของกรรม ที่เป็นเรื่องของการกระทำ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ เพื่อสะท้อนให้สังคมได้เห็นว่าคุณค่าและวิธีการของนักโหราศาสตร์ที่สามารถนำหลักศรัทธาในพระพุทธศาสนามาใช้ในการพยากรณ์เพื่อช่วยให้ผู้มารับการทำนายพ้นจากความทุกข์และรู้จักการเข้าถึงความสุขด้วยปัญญา อันเป็นอีกหนึ่งเส้นทางที่ทำให้สังคมเกิดสันติสุขได้

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักศรัทธาในพระพุทธศาสนา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์
3. เพื่อการประยุกต์หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยคุณภาพเชิงภาพ (Qualitative Research) แบบภาคสนาม โดยการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposeful Selection) เป็นการใช้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เลือกมีลักษณะเป็น Information rich Case คือ มีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มาก และสามารถสะท้อนความจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะมีความหมายต่อจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษาเพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้เจาะจงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ได้แก่ นักโหราศาสตร์ที่ยึดมั่นในคุณธรรมและจรรยาบรรณอาชีพ ผู้รับคำทำนาย ท่าน นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งหมด 9 รูป/คน รวบรวมผลการสัมภาษณ์มาแยกแยะวิเคราะห์ จัดกลุ่มข้อมูล และสรุปผลด้วยหลัก Content Analysis

ผลการวิจัย

1. แนวคิดเรื่องศรัทธาในพระพุทธศาสนา

ผลการศึกษา พบว่า ศรัทธา คือ ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุและผล เป็นศรัทธาที่ประกอบด้วยปัญญา โดยมีความเชื่อในกฎแห่งกรรม และผลของกรรม มนุษย์และสัตว์โลกย่อมมีกรรมเป็นของตน และ

ปัญญาการตรัสรู้เองโดยชอบของพระพุทธเจ้า ความหมายของหลักศรัทธา ๔ ตามพจนานุกรมพุทธศาสตร์ ในคัมภีร์พระไตรปิฎก ไม่ปรากฏว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสแสดงเรื่องศรัทธาโดยตรงไว้ในพระสูตรใด พระสูตรหนึ่งโดยเฉพาะ แต่อันดับแรกของหลายพระสูตร ได้ทรงแสดงเรื่องศรัทธาไว้เป็นองค์ธรรม และได้ตรัสแสดง ในบางพระสูตรเช่น วิตถสูตร และทตฺติยพฺพลสูตร เป็นต้น ศรัทธามี 4 ประกอบด้วย

1) กัมมสัทธา คือ ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม เชื่อว่าเมื่อใครทำกรรมใดไว้โดยมีเจตนาจงใจทำทั้งที่รู้ดี ย่อมเป็นกรรม ย่อมเป็นปัจจัยก่อให้เกิดผลดีและผลร้ายสืบต่อเนื่องกันไป การกระทำนั้นจะไม่ว่างเปล่า

2) วิปากสัทธา คือ ความเชื่อเรื่องผลของกรรมว่ามีจริง คือเชื่อว่ากรรมที่ทำแล้วต้องมีผล และเมื่อมีผลก็ย่อมมีเหตุ ผลดีเกิดจากการทำกรรมดี ผลชั่วเกิดจากการทำกรรมชั่ว ไม่มีใครหลีกเลี่ยงวิปากแห่งกรรมชั่วของตนเองได้เลย

3) กัมมัสสกตาสัทธา คือ ความเชื่อว่าสัตว์มีกรรมเป็นของตน เชื่อว่าแต่ละคนเป็นเจ้าของกรรม จะต้องรับกรรมเป็นไปตามวิปากกรรมตามการกระทำของตนดังพระพุทธองค์ตรัสไว้ใน

4) ตถาคตโณิสสัทธา คือ เชื่อว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้ด้วยปัญญาของพระองค์เองเท่านั้น

ประโยชน์ของหลักศรัทธา มีดังต่อไปนี้ 1. ศรัทธา คือคุณธรรมของการเริ่มต้นที่ดี ทำให้การไปสู่จุดหมายได้รวดเร็วขึ้น และ มักปรากฏว่า ผู้มีปัญญามากกว่า แต่ขาดความเชื่อมั่น จะประสบความสำเร็จช้ากว่า ผู้มีปัญญาด้อยกว่า 2. ศรัทธาช่วยขจัดนิวรณ์ คัมภีร์มิลินทพินปัญหา แสดงศรัทธาว่า “มีลักษณะให้ใจผ่องใสสามารถข่มนิวรณ์ได้ ซึ่งหมายถึงเห็นจิตของผู้อื่นพ้นจากกิเลสแล้ว ย่อมทำความเพียรเพื่อบรรลุธรรมที่ตนยังไม่ได้บรรลุอย่างหนึ่ง” 3. ศรัทธาเป็นปัจจัยให้เกิดกุศลธรรม มี 3 ลักษณะ คือ (1) ศรัทธานำไปสู่ความเจริญ (2) ศรัทธาในฐานะเป็นธรรมสร้างพลัง (3) ศรัทธาให้เกิดความสงบเย็น 4. ศรัทธาเกื้อกูลต่อการเจริญไตรสิกขา การพัฒนาตนตามหลักไตรสิกขาเพื่อความหลุดพ้น

2. แนวทางการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์

แนวความคิดในการพยากรณ์ทางโหราศาสตร์ มาจากปรัชญา “เหตุ-ผล” อันเป็นพื้นฐานของวิชาตรรกศาสตร์ กล่าวคือ “หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้น 2 เหตุการณ์ เหตุการณ์ที่เกิดก่อนจะเป็นเหตุ เหตุการณ์ที่เกิดทีหลังจะเป็นผลอันสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์แรกที่เกิดก่อน” จึงมีการแสดงเครื่องมือที่ใช้ในหลักตรรกศาสตร์สำหรับการวิเคราะห์ดวงชะตา มีดังนี้คือ

1) การอุปมา (Analogy) คือ การวินิจฉัยเพื่อศึกษาสิ่งที่ยังไม่ทราบหรือทราบแต่ไม่ชัดโดยวิธีการเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงกับสิ่งที่เราทราบแล้ว ประโยชน์ที่สำคัญของการอุปมาในวิชาโหราศาสตร์คือ ใช้สำหรับเชื่อมโยง โลก กับ ฟ้า เข้าด้วยกันยัง นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงกฎโคจรของดวงดาวให้เข้ากับกฎแห่งกรรมของมนุษย์และสัตว์โลกด้วย

2) การอนุมาน (Reference) คือ บทบาทแห่งการดำเนินการจากบรรพการ เจื่อนไข ไปหาอนุสนธิข้อยุติ บทบาทของการอนุมานในวิชาโหราศาสตร์นั้น มีแทรกอยู่ทุกระายการทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งเจตนาและไม่เจตนา

รูปแบบในการพยากรณ์ที่นำเหตุและผล มาใช้ประกอบการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งในการพยากรณ์ โดยพิจารณาตามลำดับของเหตุการณ์ดังกล่าว ตามเหตุและผลที่ปรากฏจากการวิเคราะห์ดวงชาตา โดยมีขอบเขตการพยากรณ์ คือ 1) การพยากรณ์ระดับวาสนา ในการพยากรณ์วาสนาของคนทั่วไปนั้น มีข้อจำกัด 2 ประการคือ การพยากรณ์ระดับความสูงส่งของชาติตระกูล และความเจริญรุ่งเรืองของวาสนา ในทางทรัพย์สิน และทางยศศักดิ์ 2) ชีวิตสมรสและคู่ครอง พยากรณ์โดยพิจารณาออกเป็น 2 ด้าน คือสภาพของการครองชีวิตคู่และสภาพจิตใจในการครองชีวิตคู่ 3) การพิจารณาอาชีพที่เหมาะสมกับวาสนา อาชีพนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ การเลือกอาชีพที่ถูกต้องเหมาะสมกับดวงชาตา เป็นแรงผลักดันให้คนๆ นั้น ก้าวไปสู่ความสำเร็จที่ราบรื่น และทำให้เกิดกำลังใจต่อการทำหน้าที่การทำงานให้สมบูรณ์มากขึ้นอีกด้วย จากขอบเขตในการพยากรณ์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า การพยากรณ์ในแต่ละดวงชาตาไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ เพราะดวงกำเนิดแต่ละคนมีพื้นฐานที่ต่างกัน เป็นการพยากรณ์ที่ทำให้เจ้าชาตารู้จักและเข้าใจในตัวตนมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นผู้พยากรณ์จะต้องมีหลักการหรือประเด็นการพยากรณ์เพื่อความชัดเจน

จากการสัมภาษณ์นักโหราศาสตร์ พบว่า แนวทางการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ที่จะส่งเสริมสันติสุขให้สังคมได้นั้น

1. การพยากรณ์ตามความเป็นจริง มีความเหมาะสมด้วยเหตุและผลกับสภาพสังคมปัจจุบัน โดยหลักความเชื่อเรื่องกรรม นำมาสร้างกำลังใจให้ผู้มารับบริการให้มีการยอมรับทั้งเหตุและผลที่เป็นความจริง
2. พยากรณ์ด้วยความสุภาพ แสดงความเป็นกัลยาณมิตร โดยแทรกหลักธรรมคำสอนที่มีความถูกต้องชัดเจน ชี้ให้เห็นกฎแห่งกรรมที่ทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วย่อมได้ชั่ว โดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย
3. การพยากรณ์ด้วยความเมตตา กรุณา ความเห็นอกเห็นใจในชะตากรรม
4. การยึดมั่นจรรยาบรรณของโหร 3 ประการคือ 1) ห้ามทายโหรวิบัติดัดจริต 2) ห้ามทายโหรทารกทาริกา 3) ห้ามทายโหรสามิภรรยาถ้าเล็กกัน.

นอกจากนี้ นักโหราศาสตร์ต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีความรอบรู้พื้นฐานต่างๆ อย่างหลากหลาย และมีความรู้รอบตัวสูงมาก ต้องมีความรู้ทั้งทางทางด้านดาราศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ พุทธศาสตร์ โหราศาสตร์ และจิตวิทยา ทั้งต้องมีความสามารถในการเดียนามอัฐกาลขั้นพื้นฐาน ไปจนถึงยามชั้นฉายซึ่งเป็นยามที่บ่งบอกรายละเอียดขั้นสูง ทั้งต้องเป็นผู้มีความเข้าใจในเหตุและผลมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เหตุ การและสถานการณ์

3. การประยุกต์หลักศรัทธาในการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์

การพยากรณ์แต่ละครั้งต้องนำหลักศรัทธาในแง่มุมต่างๆ มาร่วมกับการอุปมา (Analogy) และการอนุมาน (Reference) เพื่อให้ผู้มารับคำพยากรณ์ผู้ที่ศึกษาวิชาโหราศาสตร์ต้องศึกษาสรรพศาสตร์วิชาเพื่อความสามารถในการพยากรณ์และการทำให้แจ้งในการตอบปัญหาในการตอบปัญหาในทางพุทธศาสนาอีกด้วย (PhraBrahmagunaborn (P.A. Payutto. 2006: 254) การประยุกต์หลักศรัทธาในการพยากรณ์ทาง

โหราศาสตร์ มาจากปรัชญา “เหตุ-ผล” อันเป็นพื้นฐานของหลักศรัทธา กล่าวคือ “เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนจะเป็นเหตุ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจะเป็นผลอันสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นก่อน” กล่าวได้ว่า การประยุกต์หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์ ในนำเหตุและผล มาใช้ประกอบการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งในการพยากรณ์ โดยพิจารณาตามลำดับของเหตุการณ์ดังกล่าว ตามเหตุและผลที่ปรากฏจากดาวเคราะห์ดวงชาตา การอ่านดวงชาตา คือการแปลความหมายของโครงสร้างต่างๆ ที่ปรากฏในดวงชาตาให้เป็นภาษามนุษย์ โดยอาศัยสูตรหรือคำแปลที่นักโหราศาสตร์สังเคราะห์ขึ้นไว้ สูตรต่างๆ เหล่านี้นักโหราศาสตร์สังเคราะห์ขึ้นโดยอาศัยหลักการอุปมาเป็นมูลฐาน ในการพยากรณ์ นั้นเป็นการปฏิบัติเพื่อสืบเสาะหาความจริงโดยอาศัยข้อมูลที่พิสูจน์ทราบแล้วว่าเป็นข้อเท็จจริง เครื่องมือหลักของการพยากรณ์คือการอนุมานซึ่งมีเงื่อนไขรองรับเป็น “เหตุ” และข้อยุติเป็น “ผล” หรือคำพยากรณ์ที่ต้องการ การประยุกต์ใช้หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์สามารถประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

การประยุกต์ใช้หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์ด้านการดำเนินชีวิต โดยการใช้ศิลปะของการพูดคุยนโนมน้าวให้ผู้ที่มีปัญหาในการดำเนินชีวิตให้เข้าใจเรื่องหลักกรรมในพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น ปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตเป็นเพราะผลจากการกระทำของตน การยอมรับเข้าใจเรื่องผลของกรรมที่อาจไม่ใช่มาจากปัจจุบัน แต่เป็นผลของกรรมเก่า ช่วยให้ผู้มารับบริการเข้าใจชีวิต สบายใจ คลายกังวลและเข้าใจตนเอง เพราะได้รับกำลังใจ ช่วยในการตัดสินใจเพื่อการวางแผนชีวิต เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และพร้อมที่จะสร้างกรรมดีกับเพื่อนมนุษย์ด้วยความเข้าใจโลกมากยิ่งขึ้น

การประยุกต์ใช้หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์ด้านเศรษฐกิจ การวิเคราะห์ในการประกอบการด้านธุรกิจที่หวังผลกำไรด้วยโดยการใช้คุณธรรม ในการประกอบการซึ่งในปัจจุบันนี้ วิชาโหราศาสตร์ได้มีการเปิดสอนถึงทักษะการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากการเคลื่อนที่ของดวงดาวบนท้องฟ้า ตามหลักโหราศาสตร์ ที่มีผลในการเก็งกำไรอีกด้วย นักโหราศาสตร์สามารถนำหลักกรรมและผลของกรรม คือ การเน้นที่การกระทำที่ดีเป็นประโยชน์ต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งล้วนแล้วสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ทั้งนี้การทำนายสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้ผู้มีส่วนในการบริหารจัดการทางด้านเศรษฐกิจมีความระมัดระวังไม่ประมาทมากขึ้น

การประยุกต์ใช้หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์ด้านวัฒนธรรม สำหรับบางสถานการณ์เมื่อผู้มาขอรับการทำนายอยู่ในช่วงวิกฤตของชีวิต การนำหลักศรัทธา 4 มาใช้เป็นเครื่องมือ คือ เรื่องของกรรมเก่า ซึ่งเป็นอดีตที่กลับไปแก้ไขไม่ได้ แต่การทำปัจจุบัน คือ หมั่นสร้างกรรมดี ทำบุญ ทำกุศล การเข้าวัดปฏิบัติธรรม การรู้จักการให้ หรือการทำทาน เหล่านี้ทำให้เป็นเหตุจูงใจให้ผู้เข้ารับคำทำนายหันหน้าเข้าหาวัด เพราะความเชื่อเรื่องทำบุญกับพระสงฆ์ กับวัด ยังเป็นสิ่งที่สังคมไทยให้ความสำคัญ แต่เพียงหากไม่ทุกซอกซี้ดไม่เห็นธรรมหรือความจำเป็นในการเข้าวัดฟังธรรม การพยากรณ์ที่อาศัยเรื่องกรรมเป็นสะพานบุญก็นับเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้รับการทำนายและนักพยากรณ์ที่ทำหน้าที่กล่าวนามิตร แนะนำในสิ่งที่ดีงาม นอกจากนี้ การพยากรณ์ยังมีบทบาทในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ด้วยการให้ฤกษ์ยามอันเป็นมงคลของบ้านเมืองและของบุคคล แม้กระทั่งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม รวมถึงการจัดบ้านเรือน สถานที่อยู่อาศัยให้เป็นสิริมงคล

การประยุกต์ใช้หลักศรัทธาเพื่อการพยากรณ์ด้านสังคมและการเมือง การพยากรณ์ดวงชาตา บ้านเมืองเป็นเพียงการคาดการณ์ที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า อาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ แต่จะเป็นเครื่องเตือนภัยได้เป็นอย่างดี เมื่ออนาคตเป็นสิ่งที่ยังมาไม่ถึง การที่นักโหราศาสตร์ได้นำหลักศรัทธาหรือเรื่องกรรม และผลของกรรม ทำให้มนุษย์รู้จักการใช้ปัญญาไตร่ตรองด้วยเหตุด้วยผล และการทำนายที่รู้ล่วงหน้าจึงน่าจะ สามารถเปลี่ยนแปลง บรรเทา ป้องกันและแก้ไขอนาคตได้บ้างไม่มากนักน้อย เพราะปัจจุบันเป็นรากฐาน ของอนาคต และอนาคตที่ใกล้ๆ จะเป็นรากฐานของอนาคตที่ไกลๆ ออกไป หากบุคคลแสดงเจตนาใหม่ทำ เจือใจปัจจัยในปัจจุบันให้เปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่ดี อนาคตก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้บ้างเช่นกัน จัดได้ว่า โหราศาสตร์เป็นเครื่องมือช่วยชี้ทางเพื่อให้บ้านเมืองผ่านพ้นวิกฤตต่างๆ เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง ที่รุนแรง มีส่วนในการช่วยสร้างสันติสุขในสังคมได้เช่นเดียวกัน

การประยุกต์ใช้หลักศรัทธาเพื่อการในการให้บริการปรึกษาทางจิตวิทยา ทั้งนี้การพยากรณ์ เป็นการช่วยคลายความกังวลใจ ความไม่สบายใจ ความทุกข์ที่เกิดจากความเครียดในปัญหาต่างๆ เป็นการ ลดปัญหาของสังคมได้ส่วนหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือผู้มารับบริการให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น การพยากรณ์ตามหลักวิชา โหราศาสตร์ ที่มีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกัน คือการช่วยเหลือ เยียวยา ลดปัญหาความเครียดทางจิตใจ และความคับข้องใจที่เกิดขึ้นให้ลดน้อยลง ช่วยเหลือผู้มารับบริการปรึกษาให้มีสุขภาพจิตที่ดี ความเชื่อหรือ ศรัทธาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เป็นหนทางแห่งการดับทุกข์ที่แท้จริง การมีที่ พึ่งทางใจเป็นที่ยึดเหนี่ยวสามารถนำพาให้จิตเบิกบาน มีพลังในการต่อสู้กับปัญหาเพราะเข้าใจแล้วว่าชีวิตเกิด มาเพื่อสร้างกรรมดี อันเป็นผลต่อตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สรุป

ศรัทธา 4 แสดงความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม มนุษย์และสัตว์โลกทั้งหลาย ย่อมมีกรรมเป็นของตน และย่อมจะหลีกหนีกรรมไม่พ้นตราบเท่าที่ยังเวียนว่ายอยู่ในสังสารวัฏ การเชื่อเหตุแห่งกรรมและผลของ กรรม เป็นเรื่องของผู้ที่ศรัทธาโดยตรงประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งเป็นเรื่องของผู้ที่ใช้ปัญญาพิจารณา แบบโยสณมสิการ คือ เห็นแจ้งชัดด้วยปัญญาของตน เข้าใจในเหตุและผล ซึ่งเป็นเรื่องของ กฎแห่งกรรม จึง จะเกิดเป็นศรัทธาที่มั่นคง และการพยากรณ์ของนักโหราศาสตร์ ต้องมีการศึกษาหลักการและกฎเกณฑ์ ต้อง มีความรู้กว้างขวางแบบ “สรรพศาสตร์” และที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือการยึดมั่นในจรรยาบรรณของโหร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

สมาคมโหราศาสตร์ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรนำหลักศรัทธามาเป็นส่วนหนึ่งในการอบรมนักโหราศาสตร์ให้ยึดมั่นถึง การนำหลักกรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของการทำนายนเพื่อให้สังคมเกิดการตื่นรู้ และไม่มกมาย เชื่อในหลักเหตุและผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชื่อในการทำดีและผลแห่งความดี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการท้าววิจัยในครั้งต่อไป

- 1) การศึกษาแนวทางการพัฒนานักโหราศาสตร์ตามหลักพุทธสันติวิธี
- 2) การศึกษากระบวนการใช้หลักศรัทธา 4 ในการพัฒนาสันติภาวะ

References

- Boonnak Thongniam (Lt.Gen.) and Euan Monthienthong (Sr. COL.). (1983). *Suriyayatra-Sivakom*. Bangkok : 493 Cholniwes Prachachuen Road.
- Kritikavalai Hirunsi. (2011). *The Study of the Harmonization of the Principles of Thai Astrology in the Theravāda Buddhist Scriptures*. MCU: MA Thesis. Graduate School : Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Luang Devadarunanusit. (1975). *Dathupadippika*. Bangkok : Mahamakut Buddhist University.
- Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1996). *Tripitaka : Thai Version*. Bangkok: MCU Press.
- PhraBrahmagunaborn (P.A. Payutto). (2006). *Bud-dhad-hamma*, 11th (Extended Edition). Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phramaha Prasak Aggapanno (Changsaeng). (1998). *Astrology and the Law of karma as believed and applied by present Thai Buddhists*. MCU: MA Thesis. Graduate School : Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phramaha Somkhid Suaka. (2000). *Code of ethics in the astrological careers*. Bangkok: MA Thesis. Graduate School: Mahidol University.

Sanit Siriwisitkul. (1992). *The astrologer's self-identity development and social relations*. Bangkok: MA Thesis. Faculty of Sociology and Anthropology: Thammasat University.

Sumon Amornwiwat. (1987). *Teaching by Growing Faith and Analytical reflective way of thinking*. 2nd. Bangkok : Odiensore Publisher.

Thep Sarikaputra. *Astrology Dimensions*. (1968). Episode 2 Book of Diagnosis.

_____. *Astrology Dimensions*. (1968). Episode 4 Book of Identify.